

Başlık 5.6 İnsan Hakları

1. Tanım

Spor, doğası gereği insan haklarıyla bağlantılıdır ve eşitliği ve kapsayıcılığı teşvik etmek için güçlü bir platform sunar. Ancak, ırkçılık, dışlama ve ayrımcılık gibi ciddi insan hakları etkileri olabilecek önemli zorluklarla da karşı karşıyadır. Spor yönetim organları, kapsayıcı ortamlar yaratarak, ayrımcılık ve suistimale mücadele için çerçeveler uygulayarak ve etkinliklere çeşitli katılımlar sağlayarak bu sorunları ele almada benzersiz bir role sahiptir. Bu kuruluşlar insan haklarına saygı göstermeye kararlı olsalar da, istemeden olumsuz etkilere neden olabilir veya katkıda bulunabilirler; bu da spor alanında insan haklarını korumak için dikkatli olma ve proaktif önlemlere ihtiyaç olduğunu vurgular.

Uluslararası Olimpiyat Komitesi (IOC), üç ana faaliyet alanında somut eylem planları sağlayan İnsan Hakları Stratejik Çerçevesi aracılığıyla insan haklarına olan bağlılığını dile getirmiştir: bir kuruluş olarak, Olimpiyat Oyunları'nın sahibi olarak ve Olimpiyat Hareketi'nin lideri olarak. Bu çerçeve, beş temel katılım alanını belirler: eşitlik ve ayrımcılık karşıtlığı, güvenlik ve refah, geçim ve insana yakışır iş, söz hakkı ve gizlilik. Bu alanlar, tüm bireylerin adil bir şekilde muamele görmesini, zarardan korunmasını, insana yakışır çalışma koşullarının sağlanmasını, kendilerini etkileyen kararlarda söz hakkı verilmesini ve mahremiyetlerine saygı gösterilmesini sağlar. IOC ayrıca insan haklarını insan kaynakları yönetimine entegre ederek işyerinde taciz ve ayrımcılığa karşı sıfır tolerans politikası uygular.

Sosyal lisanslarını korumak için spor organizasyonları, İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi ve BM İş ve İnsan Hakları Rehber İlkeleri gibi küresel insan hakları standartlarıyla uyumlu olmalıdır. Bu çerçeveler, insan haklarına saygı için asgari standardı belirler ve organizasyonların kamusal taahhütlerde bulunmasını, sürekli olarak gerekli özeni göstermesini ve verilen herhangi bir zarar için çareler sağlamasını gerektirir. Ayrıca, Kazan Eylem Planı ve Avrupa Spor Şartı gibi sporla ilgili girişimler, sporda insan haklarına saygı göstermenin önemini vurgular.

İnsan hakları yasalarına doğrudan tabi olmasalar da, spor organizasyonları genellikle bu ilkelere iç yönetmelikler ve davranış kuralları aracılığıyla bağlı kalırlar. Son yıllarda, özellikle işçi hakları ve diğer insan hakları endişeleriyle ilgili konuların sıklıkla vurgulandığı uluslararası yarışmalar sırasında, bu organlar üzerinde insan haklarını destekleme yönünde artan bir baskı görülmüştür. Sportlarda etkili insan hakları savunuculuğu, evrensel normların bağlamsal olarak ilgili uygulamalara dönüştürülmesini, yerel paydaşlarla anlamlı bir şekilde etkileşim kurulmasını ve tüm operasyonlarda şeffaflık ve hesap verebilirliğin teşvik edilmesini gerektirir. Bunu yaparak, spor organizasyonları yalnızca küresel spor ortamında insan haklarını teşvik etmekle kalmayıp aynı zamanda koruduklarından da emin olabilirler.

2. İdeal Senaryo

Spor organizasyonu, insan hakları hususlarını faaliyetlerinin her yönüne entegre ederek, bu ilkeleri diğer stratejik hedeflerle birlikte politikalara ve karar alma süreçlerine yerleştirir. Bu taahhüt, Birleşmiş Milletler Rehber İlkeleri (UNGP'ler) ve insan hakları risklerini belirlemeyi, bulguları eylem planlarına entegre etmeyi, etkinliği izlemeyi ve sonuçları açıkça iletmeyi vurgulayan bir IOC İnsan Hakları Stratejisi için öneriler tarafından yönlendirilir. Organizasyon, sporcuların ve paydaşların haklarına öncelik verir,

sorumluluklarının salt yasal sorumluluğun ötesine geçmesini sağlar ve herhangi bir insan hakları ihlali için çözümlere erişim sağlamanın önemini vurgular.

Bu entegrasyonu desteklemek için personel, liderlik, sporcular, koçlar ve paydaşlar için ayrımcılık, eşitlik ve kapsayıcılık gibi konulara odaklanan sağlam eğitim ve öğretim programları mevcuttur. Kuruluş, hesap verebilirliği ve sürekli iyileştirmeyi garanti eden şeffaf süreçlerle olası riskleri ve zaafı belirlemek ve ele almak için düzenli insan hakları etki değerlendirmeleri ve risk değerlendirmeleri yürütmektedir.

Paydaş katılımı, kuruluşun insan hakları stratejisinin merkezinde yer alır ve çeşitli bakış açıları aktif olarak aranır ve saygı görür. Bu devam eden diyalog, insan hakları uygulamalarının sürekli izlenmesini, değerlendirilmesini ve iyileştirilmesini bilgilendirir, geri bildirimlere hızlı yanıtlar verilmesini ve politikalar ile prosedürlerin sürekli iyileştirilmesini sağlar.

İnsan haklarını daha da desteklemek için kuruluş, insan hakları politikası ve ilgili yönetmeliklerinin ihlalleri için gizli ve kolay erişilebilir bir dahili raporlama mekanizması kurmuştur. Bu sistem, tüm raporların en üst düzeyde adil bir şekilde ele alınmasını sağlayarak bağımsız ve tarafsız olacak şekilde tasarlanmıştır. İhlalleri bildiren kişilere kapsamlı destek hizmetleri ve kaynaklar sunulur ve şeffaflık ve hesap verebilirliği sağlamak için belgeleme ve kayıt tutma konusunda katı protokoller uygulanır.

3. Riskler

- Yasal sorumluluk: İnsan haklarının göz ardı edilmesi, yerel, ulusal ve uluslararası yasaların ihlal edilmesine yol açabilir ve bu da yasal işlemlere, para cezalarına ve itibar kaybına neden olabilir.
- İtibar zedelenmesi: İnsan hakları ilkelerine uyulmaması, spor yönetim organının itibarını zedeleyebilir, kamuoyunun tepkisine, güven kaybına ve olumsuz medya haberlerine yol açabilir.
- Sporcu refahı: İnsan haklarının ihmal edilmesi, sporcuların sömürülmesine, istismara uğramasına veya ayrımcılığa uğramasına yol açabilir, fiziksel ve ruhsal refahlarını tehlikeye atabilir ve potansiyel olarak sporcu memnuniyetsizliğine, çekilmeye veya yasal işlem yapılmasına yol açabilir.
- Sponsorluk ve Finansman Kaybı: Sponsorlar, bağışçılar ve fon sağlayan kuruluşlar giderek daha fazla etik davranışa öncelik veriyor ve insan hakları ilkelerini göz ardı eden spor organizasyonlarıyla bağlarını koparabiliyor; bu da mali kayıplara ve kalkınma programları için kaynakların azalmasına yol açıyor.
- Etik kaygılar: İnsan hakları sorunlarının ele alınmaması etik değerler ve standartlarla çelişir, spor yönetim kurulunun ve liderliğinin bütünlüğünü ve güvenilirliğini zedeler.
- Etik kaygılar: Büyük uluslararası spor etkinliklerine ev sahipliği yapmak, insan haklarına pek önem vermeyen devletler için saygınlık görüntüsü yaratabilir ve durumu daha da kötüleştirerek ödül veren kuruluşun itibarını zedeleyebilir.
- Uluslararası Durum: Küresel arenada, insan haklarını ihmal eden spor örgütleri, uluslararası spor yönetimi ve diplomatik çevrelerde yalnızlaşma, dışlanma ve etkilerinin azalması riskiyle karşı karşıya kalmaktadır.

4. Enstrümanlar ve temel unsurlar

Enstrümanlar	Temel unsurlar
Tüzük / Davranış Kuralları	<ul style="list-style-type: none"> • İnsan hakları ilkelerinin düzenleyici araçlara dahil edilmesi. • Kuruluşun taahhütleri hakkında açık bir şekilde iletişim kurun . • Politikanın kapsamı ve uygulanabilirliği konusunda spesifik olun . • Kuruluşun savunmayı taahhüt ettiği temel insan hakları ilkelerini ana hatlarıyla açıklayın .
İnsan Hakları Çerçevesi/Politikası/Gerekli Tespiti	<ul style="list-style-type: none"> • İşlemler, faaliyetler, (kurumsal) olaylar göz önünde bulundurulduğunda • Etkinlik ihaleleri ve organizasyonları yapmayı düşünüyorum. • Politikanın geçerli uluslararası insan hakları standartlarıyla uyumlu olduğundan emin olun. • Yasaklanan davranışları açıkça belirtin. • Değişen yasal gereklilikler, ortaya çıkan sorunlar, paydaş geri bildirimleri ve en iyi uygulamalar doğrultusunda insan hakları politikasını düzenli olarak gözden geçirmeyi ve güncellemeyi taahhüt edin. • Çeşitli bakış açılarını, içgörülerini ve geri bildirimleri toplamak için paydaşları dahil edin. • Kuruluşun faaliyetleriyle ilişkili insan hakları risklerinin sistematik bir değerlendirmesini yapın.
Eğitim ve farkındalık yaratma	<ul style="list-style-type: none"> • Personel, gönüllüler, yönetim kurulu üyeleri, katılımcılar için. • İnsan hakları politikanızın alanlarını kapsayan, alakalı ve ilgi çekici içerikler geliştirin. • Eğitimin bilgili ve deneyimli bir kişi tarafından verilmesine dikkat edin. • Hedef kitleye uygun içerikler hazırlayın ve katılımcıların rolleri ve sorumlulukları dahilinde uygulayabilecekleri pratik rehberlik ve araçlar sağlayın.
Bildirim ve Çözüm sistemi	<ul style="list-style-type: none"> • Kuruluşun insan hakları politikası ve ilgili yönetmeliklerinin ihlal edilmesi durumunda gizli ve kolay erişilebilir bir dahili raporlama mekanizması kurun. • Bildirim ve çözüm sisteminin bağımsızlığını ve tarafsızlığını sağlayın. • Yönetmelik ihlallerini bildiren kişilere kapsamlı destek hizmetleri ve kaynaklar sunun. • Belgeleme ve kayıt tutma protokollerini oluşturun.

5. İyi uygulama örnekleri

Örnek “Eğitim ve Farkındalık Yaratma”

Kuruluş: Avrupa Konseyi

Açıklama: HELP kursu Sporlarda İnsan Hakları! Hukukçuların ve spor uzmanlarının sporda insan hakları alanındaki iç/Avrupa hukuku standartlarını daha iyi anlamalarına ve uygulamalarına yardımcı olmak için tasarlanmış 8 saatlik çevrimiçi kurs. Tahkim ve dava, gizlilik, yaşam ve güvenlik, özgürlük, ifade özgürlüğü, ayrımcılığın yasaklanması, dopinge mücadele ve insan hakları, spor manipülasyonu ve insan hakları ile spor etkinliklerinin güvenliği ve emniyeti ve insan haklarını kapsayan 8 modüle yayılmıştır. Kurs, Avrupa Konseyi Hukukçular için İnsan Hakları Eğitimi (HELP) Programı ve CoE Çocuk Hakları ve Spor Değerleri Departmanı tarafından geliştirilmiştir. Kursun hedefleri, sporda ortaya çıkabilecek temel insan hakları sorunları hakkında farkındalık yaratmak, Sporda İnsan Hakları ile ilgili uluslararası/Avrupa yasal çerçevesinin ve içtihatlarının ilgili hükümlerini anlamak, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesinin ilgili hükümlerini ve CoE'nin İnsan Hakları ile ilgili standartlarını pratikte uygulamak ve sporcuların Avrupa'da karşılaştıkları ve haklarından yararlanmalarını engelleyen belirli riskleri ve engelleri belirlemektir.

Daha fazla bilgi:

[Ders: Sporda İnsan Hakları | Avrupa Konseyi HELP \(coe.int\)](#)

[HR SPORTS ENG | Avrupa Konseyi YARDIM \(coe.int\)](#)

[FS Sport ENG.pdf \(coe.int\)](#)

Örnek “El Kitabı”

Kuruluş: Avrupa Konseyi

Açıklama: Spor örgütlerinin disiplin ve tahkim prosedürleri bağlamında Avrupa'da insan haklarının korunması - İyi uygulama el kitabı” Avrupa Konseyi'nin bir yayınıdır. Spor disiplin ve tahkim organlarının insan hakları hükümlerine doğrudan uymaları için açık bir yetki olmasa da, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararlarına göre, temel haklara uyumlarını değerlendirmek üzere donatılmış mahkemelerde kararlarına karşı itirazlara izin verilmesi zorunludur. Bu nedenle, spor yönetim organlarının ve bu organların üyelerinin insan haklarını koruma zorunluluğu ve düzenlemeleri veya kararlarıyla olası çatışmalar konusunda duyarlı hale getirilmesi hayati önem taşımaktadır. Bu el kitabı, spor uygulamaları veya kararları tarafından tehlikeye atılabilecek insan hakları hükümlerini ana hatlarıyla açıklayarak, sporlarda uygulanmasının yasal olarak incelendiği veya mahkeme kararlarına tabi tutulduğu durumlara ilişkin referanslar sunmaktadır.

Daha fazla bilgi: [Spor örgütlerinin disiplin ve tahkim prosedürleri bağlamında Avrupa'da insan haklarının korunması - İyi uygulama el kitabı No. 5 \(coe.int\)](#)

Örnek “İnsan Hakları Çerçevesi”

Kuruluş: Uluslararası Olimpiyat Komitesi (IOC)

Açıklama: IOC, Olimpiyat Tüzüğü'nün Temel İlkeleri ve IOC Etik Kuralları'nda yer alan insan haklarını tanıyıp savunur. Amaç, insanların haklarının IOC'nin faaliyetlerinin merkezine yerleştirilmesini ve IOC'nin yetki alanı içinde uluslararası anlaşmalar ve standartlar doğrultusunda saygı görmesini sağlamaktır. İnsan

Hakları Stratejik Çerçevesi, IOC'nin yetki alanındaki insan haklarına daha fazla saygı göstermek için üstlendiği uzun vadeli hedefleri ve belirli eylemleri açıklar. 2022'de onaylanan bu çerçeve, 13 numaralı "Kurumsal vatandaşlıkta örnek olmaya devam edin" önerisiyle Olimpiyat Gündemi 2020+5'in mantıksal sonucudur. Olimpizm hedefini yerine getirmek için , Olimpiyat Hareketi'nin tüm bileşenlerinin kendi yetki alanları içinde uluslararası olarak tanınan insan haklarına saygı göstermesi gerekir. IOC, sorumluluk alanlarında, odak alanlarında ve hedef kitlelerinde beklentilerini karşılamak amacıyla, ilgili faaliyetlerinde insan haklarına ilişkin olumsuz etkileri tespit etmek, önlemek, azaltmak ve hesaba katmak amacıyla devam eden bir risk yönetim sürecini kapsayan insan hakları konusunda gerekli özeni göstermeye devam etmektedir.

İnsan Hakları Danışma Komitesi'nin misyonu, IOC'ye stratejik rehberlik sağlamak ve IOC İnsan Hakları Stratejik Çerçevesi'nin uygulanması konusunda tavsiyelerde bulunmaktır.

Daha fazla bilgi:

[İnsan Haklarına Saygı \(olympics.com\)](https://olympics.com)

[IOC-Stratejik-Çerçeve-İnsan-Hakları-Yönetici-özeti.pdf \(olympics.com\)](#)

[IOC-Stratejik-Çerçeve-İnsan-Hakları.pdf \(olympics.com\)](#)

Örnek "İnsan Hakları Politikası"

Kuruluş: Alman Spor Konfederasyonu (DOSB)

Açıklama: Alman Spor Konfederasyonu, Alman Spor Gençliği (dsj) ile birlikte İnsan Hakları Danışma Kurulu ile geliştirilen bir insan hakları politikası yayınladı. DOSB ve dsj , politika ile ulusal ve uluslararası alanda tanınan tüm insan haklarına ve özellikle çocuk haklarına saygı gösterme taahhüdünü somut bir şekilde ortaya koymaktadır. Politika, temel eylem alanlarını belirlemekte, DOSB ve dsj'nin sorumluluklarını yerine getirdiği temel yaklaşımları tanımlamakta ve iç sorumlulukları tanımlamaktadır. Bunlar, kişilerarası şiddetten, ayrımcılıktan, sağlık ve güvenlikten, ortak karar alma ve katılım hakları ile işçi haklarıdır. DOSB, ulusal spor ortamına ivme kazandırmak için bu süreci BM Rehber İlkeleri uyarınca yürütmüştür . Politika, spor için insan haklarına saygı göstermenin sunduğu fırsatları vurgulamayı ve bu konuda farkındalığı artırmayı amaçlamaktadır. İnsan hakları politikasına, özellikle sürdürülebilirlik stratejisi gibi ilgili konularla bağlantı kuracak ve sporda olumlu bir insan hakları kültürünü derinleştirmeyi amaçlayan hedefler ve önlemler içeren bir eylem planı eşlik etmektedir.

Politika, tüm fahri görevliler, tam zamanlı ve yarı zamanlı çalışanlar için geçerlidir; ancak aynı zamanda DOSB tarafından çok sporlu etkinlikler için aday gösterilen takımlar, DOSB veya dsj tarafından herhangi bir etkinliğe özgü insan hakları politikasına uygun olarak tüm yaşam döngüsü boyunca düzenlenen tüm etkinlikler ve DOSB'nin tamamen sahip olduğu tüm bağlı şirketler için de geçerlidir.

Daha fazla bilgi için :

[DOSB-23004 Menschenrechts Policy.indd](#)

[DOSB İnsan Hakları Politikası](#)

[SSS İnsan Hakları Politikası](#)

Örnek "Bir Etkinliğe İlişkin İnsan Hakları Politikası"

Organizasyon: UEFA EURO 2024

Açıklama: UEFA ve Alman Futbol Federasyonu (DFB), Alman Federal İçişleri Bakanlığı ile birlikte, UEFA EURO 2024 sırasında insan haklarının korunmasını taahhüt eden ve ilgili süreçlerin uygulanması için bir çerçeve oluşturan bir İnsan Hakları Beyannamesi yayınladı. Beyanname, UEFA, DFB ve ev sahibi ülke ile ev sahibi şehirler arasındaki iş birliğinin sonucudur. Beyanname, stadyumların erişilebilirliği, çeşitliliği ve kapsayıcılığı, çalışma ortamları ve daha geniş futbol ortamı, her türlü ayrımcılık ve tacizle mücadele, güvenli bir deneyimin yanı sıra sağlıklı yiyecek ve içecek seçimleri ve herkes için ifade özgürlüğünü kapsayan güvenlik, sağlık ve refah sağlanması gibi hedefleri ana hatlarıyla belirtir. Beyanname, Birleşmiş Milletler İş ve İnsan Hakları Rehber İlkeleri ile uyumludur.

İnsan hakları taahhüdünü ortaya koyduktan sonra, bildirge insan hakları risk analizini ana hatlarıyla belirtir. Önleyici tedbirler Ek 1'de listelenmiştir. Bildirge, turnuvadan sonra bildirgenin uygulanmasına ilişkin bir etki çalışması ve nihai raporu içeren bir raporlama paragrafıyla son bulur.

Ayrıca, STK temsilcileri ve uzman paydaşlardan oluşan bir İnsan Hakları Kurulu, turnuvayla ilgili insan hakları konularında uzman rehberlik sağlamakla görevlendirilmiştir, insan haklarıyla ilgili tüm konularda merkezi bir bilgi noktası görevi görmektedir, paydaşlar arasında perspektifleri paylaşmak ve en iyi uygulamaları şekillendirmek için iletişimi ve iş birliğini kolaylaştırmaktadır ve ilgili politikaların ve eylemlerin operasyonel uygulanmasını gözlemlemek ve önerilerde bulunmaktır.

Daha fazla bilgi:

[UEFA ve DFB, UEFA EURO 2024 için insan hakları bildirgesini açıkladı | UEFA EURO 2024 | UEFA.com](#)

[insan hakları belgeleri uefa euro 2024.pdf](#)

[EM 2024 :: Männer-Nationalmannschaft :: Männer-Nationalmannschaften :: Takımlar :: DFB - Deutscher Fußball-Bund eV](#)

[UEFA EURO 2024'te insan haklarının savunulması ve korunması | UEFA.com](#)

Örnek "Bir Etkinliğe İlişkin İnsan Hakları Politikası"

Kuruluş: Commonwealth Oyunları federasyonu

Açıklama: Glasgow 2014 Commonwealth Oyunları, insan hakları ilkelerini kaynak ve işçi haklarıyla ilgili olarak Oyunların iş ilişkilerine bağlayan belirli bir "İnsan Haklarına Yaklaşım" benimseyen ilk Commonwealth Oyunları oldu. Commonwealth Oyunları Federasyonu, 2017'de bir insan hakları politikası beyanı onayladı ve 2022'de temel değerlerden biri olan "İnsanlık, Eşitlik ve Kader" olarak yansıtılan saygı, ayrımcılık yapmama ve olumlu etki taahhüdünde bulundu. İnsan Hakları Beyanı, Stratejik Plan'daki "insan haklarına, çevreye ve sürdürülebilirliğe, sağlık, güvenlik ve refaha, erişilebilirliğe ve kapsayıcılığa güçlü bir bağlılık ve saygı ile desteklenen evrensel iyi yönetim ilkelerine bağlı kararlar ve faaliyetler uygulama" taahhüdüne dayanmaktadır. İnsan Hakları Politikası Beyanı, CGF'nin tüm yetkilileri ve yönetim ekibi için geçerlidir ve ayrıca Commonwealth Spor Hareketi ile ilgili olarak ortaklara ve paydaşlara yönelik beklentileri yansıtır. Bunlara Commonwealth Oyunları Dernekleri, Commonwealth Oyunları ve Commonwealth Gençlik Oyunları için Yerel Organizasyon Komiteleri, ticari ortaklar ve tedarikçiler ve iş

ilişkileri aracılığıyla CGF ile bağlantılı olan diğerleri dahildir. Commonwealth genelinde sporcuların, vatandaşların ve toplulukların insan haklarına saygı göstermek, onları korumak ve teşvik etmek için CGF, İnsan Haklarını yönetimlerine, sporcuların haklarına ve savunuculuğuna, çocuk haklarına, korumaya, medyaya, iletişime ve paydaş katılımına, tedariklere, ortaklıklara ve etik ticarete dahil etmeyi ve davranış ve ihbarcılığı, cinsiyet eşitliğini ve ayrımcılık yapmamayı, LGBTQ+ eşitliğini, para spor katılımını ve tarihsel adaletsizliği ve ırkçılığı dikkate almayı taahhüt eder.

Daha fazla bilgi:

[HR-Beyanı-İngiliz Milletler Topluluğu Oyunları-Federasyon-MR-Haziran.pdf \(pulselive.com\)](#)

[Koruma \(commonwealthsport.com\)](#)

Örnek “Etkinliklere Yönelik İhalelerde İnsan Hakları Politikası”

Organizasyon: Avrupa Atletizmi

Açıklama: İnsan haklarına ilişkin bu taahhüt, Avrupa Atletizminin insan haklarına olan taahhüdünü, organizasyonlarının ötesinde etkinliklerinin yaşam döngüsüne genişletmektedir. Öneriler, uzmanlar tarafından ve çeşitli eğitim ve öğretim önlemleri ve konuları aracılığıyla desteklenen İnsan Hakları yükümlülükleri, standartları ve hususları konusunda farkındalığı ve bilgiyi artırmayı, etkinlik ihale belgelerinin tüm aşamalarında ve etkinlik ev sahipliği anlaşmasında ve etkinliğin her işlevsel alanının başarılı bir şekilde sunulması için gereklilikleri belirleyen çeşitli kılavuzlarda ve yönergelerde insan haklarına saygı, koruma ve teşvik ilkelerini yerleştirmeyi ele almaktadır. Ayrıca, ihale sürecinde bir İnsan Hakları risk yönetimi yaklaşımı ve gerekli özeni gösterme süreci kurmayı ve uygulamayı ve spor ekosisteminin kamu, özel ve üçüncü sektörlerinde başarılı etkinliklere ev sahipliği yapan tüm paydaşları sürekli olarak dahil etmeyi ve onları sorumlu uygulamaya yönelik aynı düzeyde insan merkezli taahhüdü ve özveriyi benimsemeye teşvik etmeyi talep etmektedir.

Daha fazla bilgi:

[İnsan Hakları Taahhüdü Onaylandı 18012024.pdf \(directus.app\)](#)

[BM İş ve İnsan Hakları Rehber İlkeleri uyarınca uluslararası alanda tanınan tüm insan haklarına saygı göstermeyi taahhüt eder | Avrupa Atletizmi \(european-athletics.com\)](#)

Örnek “Çevre ve Sosyal Sorumluluk İlkeleri”

Organizasyon: Uluslararası Buz Hokeyi Federasyonu (IIHF)

Açıklama: Bu yönergeler kapsamında IIHF insan haklarına, sürdürülebilirliğe ve sosyal sorumluluğa bağlıdır. Belirlenen üç temel hak ayrımcılıktan korunma, medeni ve siyasi haklar ile ekonomik, sosyal ve işçi haklarıdır. Politikayla ilgili tüm taraflardan, insan hakları ihlallerinin uluslararası anlaşmalar, geçerli yasalar ve düzenlemeler ve Birleşmiş Milletler İş ve İnsan Hakları Rehber İlkeleri ile tutarlı bir şekilde giderilmesini sağlamaları istenmektedir. IIHF, tüm çalışanlarının, gönüllülerinin, yüklenicilerinin, ortaklarının, tedarikçilerinin ve lisans sahiplerinin bağlılığını ve katılımını güvence altına alan olumlu bir sağlık ve güvenlik kültürü yaratmaya ve sürdürmeye kararlıdır.

Daha fazla bilgi için: [2024 iihf çevre toplumsal sorumluluk yönergeleri.pdf](#)

Örnek “İnsan Hakları – spor için bir el kitabı”

Kuruluş: İsveç Spor Konfederasyonu

Açıklama: Bu el kitabı, İsveç Spor Konfederasyonu, diğer büyük spor yönetim organları ve işçi kuruluşları arasında spor etkinliklerinde adil oyun ve makul koşullar konusunda yapılan ortak bir anlaşmayı takip eder. BM İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi'ne özel bir vurgu yapılır. El kitabının amacı, İsveç sporunun hem ulusal düzeyde hem de küresel bir perspektifte insan haklarının nasıl teşvik edilebileceği konusunda bilgi yaymak ve aynı zamanda uluslararası sporlarda İyi Yönetişimi teşvik etme çabalarını teşvik etmektir. El kitabı, sporun çalışma hayatında insan haklarına saygıyı nasıl güçlendirebileceği ve insan hakları ihlalleri üzerinde nasıl olumlu bir etkiye sahip olabileceği konusunda önemli ilkeleri tanımlar.

Daha fazla bilgi için: [El Kitabı İnsan Hakları İsveç Spor Konfederasyonu.pdf \(rf.se\)](#)

Örnek “Etkinliklerdeki İnsan Hakları Gönüllüleri”

Kuruluş: FIFA

Açıklama: FIFA'nın insan hakları ekibi tarafından etkinlik sırasında sahada çalışmak üzere eğitilen gönüllüler, dışarıya ulaşma çalışmaları yapmak ve katılımcılar arasında FIFA'nın şikayet mekanizmaları hakkında farkındalık yaratmak. FIFA'nın Ayrımcılık Karşıtı Maç Gözlemcileri, Şikayet Mekanizması ve etkinlik için yerinde olan diğer HRDD girişimleriyle birlikte çalışmak. Maç günü rutini, maç öncesi brifing, stadyumun dış çevresinde pozisyon alma ve maçın başlangıcına kadar raporlama, röportaj yapma ve gözlemlemeyi içerecektir. Maç sırasında ayrıca sosyal medyayı tarayacak, röportajlar yapacak ve devre arasında gözlem yapacaklardır. Maçtan sonra gönüllüler stadyumun içinde pozisyon alacak ve taraftarların ve seyircilerin stadyumdan ayrılmasını gözlemleyecek ve ardından bir brifing yapılacaktır. Gönüllüler sorunları akıllı telefonlar ve çevrimiçi formlar aracılığıyla kaydedip bildirir, bunlar takım lideri tarafından taranmak ve gerektiğinde FIFA'nın İnsan Hakları Ekibi'ne iletilmek üzere çevrimiçi bir veritabanına aktarılır. Her vaka için ayrı ayrı eylem yapılır.

HRV programı, bilgi toplama eksikliğinden dolayı bir turnuva sırasında sahada insan hakları sorunlarının belirlenmesinde oluşan boşluğu kabul ederek başlatıldı. HRV'nin beş teması "insan hakları konusunda bilinçli olun", "izleyin", "insan hakları kaynaklarına yön verin", "veri toplayın" ve "öğrenimleri ve deneyimleri paylaşın"dır. HRV'leri, taraftarların veya diğer paydaşların insan hakları ihlallerine ve birçok durumda gerçek zamanlı olarak ortaya çıkan insan hakları sorunlarına ve ihlallerine işaret eden canlı veya geçmiş deneyimlerini kapsıyordu. Bu nedenle, gözlemlenen ve bildirilen vakalarda, riskler artık önlenemezdi çünkü genellikle zaten gerçekleşmişti. Yerel bağlamları kabul edin, çünkü yerel halk sorunları ve belirli dinamikleri en iyi şekilde anlama olasılığına sahiptir.

Daha fazla bilgi: [İnsan hakları gönüllü rolleri FIFA Dünya Kupası Katar 2022™ için geri dönüyor](#)

6. Bir sonraki seviyeye doğru adımlar

2. seviyeye ★★ "Ortaya Çıkan"	3. seviyeye ★★★ "Geliştirme"	4. seviyeye ★★★★ "Kurulmuş"	5. seviyeye ★★★★★ "Gömülü"
<ul style="list-style-type: none"> İnsan haklarıyla ilgili endişeler ortaya çıktığında bunları yönetim kurulunda tartışın. Personel, gönüllüler ve katılımcılar için farkındalık yaratma ve eğitim sağlayın. 	<ul style="list-style-type: none"> Kuruluşun insan haklarına saygı gösterme taahhüdünü açıkça belirten üst düzey bir bildiri geliştirin ve onaylayın. Bu bildiri hem iç hem de dış uzmanlıklardan bilgi almalı, personel ve iş ortakları için net beklentiler belirlemeli, kamuya açık olmalı, hem iç hem de dış olarak iletilmeli ve kuruluşun operasyonel politikalarına ve prosedürlerine entegre edilmelidir. Kuruluşun kendi faaliyetleri (örneğin işe alım uygulamaları, üyelerle ve üyeler için yürütülen faaliyetler, tedarik faaliyetleri, etkinlikler vb.) içerisinde BM İş ve İnsan Hakları Rehber İlkeleri'ni temel alan insan hakları etki değerlendirmesi yoluyla insan 	<ul style="list-style-type: none"> Uluslararası insan hakları standartlarına (BM İş ve İnsan Hakları Rehber İlkeleri) uygun, açık ve tutarlı bir insan hakları politikası benimseyin ; ayrıca, etkinliklerin düzenlenmesi ve toplumlar üzerindeki etkisi gibi kuruluş doğrudan faaliyetleriyle ilgili bir çözüm stratejisi ve yaptırım sistemi de dahil olmak üzere. İnsan hakları politikasını, uygulama ve yaptırım için net prosedürlerle Tüzükler/Davranış Kuralları/Etik Kuralları ve diğer ilgili düzenlemeler ve kılavuzlara yerleştirin. Üyeler ve üye örgütleriyle sağlam bağlantılar, işe alım, çeşitlilik ve eğitim dahil olmak üzere yönetim kurulu işleyişi ve kompozisyonu sürdürmeyi, etik, dürüstlük, rüşvetle mücadele, 	<ul style="list-style-type: none"> İnsan hakları sorunlarının ele alınması için operasyonel, yönetim ve kurul düzeylerinde net bir sorumluluk dağılımını aktif olarak teşvik edin, rollerin ve sorumlulukların her düzeyde iyi anlaşılmasını ve uygun şekilde atanmasını sağlayın. Etkili uygulama sağlamak için bu rollerin anlaşılmasını düzenli olarak değerlendirin ve onaylayın Bildirimde bulunanlar (muhabirler, mağdurlar, kurtulanlar) için gizliliği, tüm paydaşlar için erişilebilirliği ve alınan bildirimlerin ele alınması ve takibi için net prosedürleri garanti eden kapsamlı bir bildirim sistemi uygulayın ; bu sayede insan hakları

	<p>hakları risklerini belirleyin ve değerlendirin.</p> <ul style="list-style-type: none"> • İnsan hakları etki değerlendirme sürecinde fiili veya potansiyel olarak etkilenen paydaşları aktif olarak dahil edin. • Politikanın uygulanmasından sorumlu ve endişeler ve bildirimler için irtibat noktası olacak nitelikli bir kişi atayın. • Atanan kişiyle birlikte insan hakları eğitimi için dışarıdan gelebilecek teklifleri belirleyin ve test edin. • Liderliğin proaktif katılımıyla kuruluş içerisinde insan haklarına saygı kültürünü aktif olarak teşvik edin . 	<p>ayrımcılıkla mücadele ve cinsiyet eşitliği önlemlerini sağlamayı ve sporcularla ilişkileri geliştirmeyi düşünün.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Operasyonel, yönetim ve yönetim kurulu düzeylerinde insan hakları sorunlarının ele alınmasına ilişkin net bir sorumluluk dağılımı oluşturun ve sürdürün; her düzeyde rollerin ve sorumlulukların iyi anlaşılmasını ve uygun şekilde atanmasını sağlayın. • Kuruluşun insan hakları ve kendi liderliğinin ve personelinin yanı sıra birlikte çalıştığı ortakların davranışları konusunda beklentilerini iç ve dış paydaşlarla paylaşın. • İnsan hakları risklerini önlemek ve azaltmak için önlemler alarak ve zararı önlemek amacıyla etkinliklere, lisanslamalara, tedariklere ve üye derneklerine dahil 	<p>endişelerinin ele alınması ve gerektiğinde giderilmesi mümkün olur.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Deneyimli uzmanlar tarafından yürütülen, kurumsal uygulamalara ve yeni personelin işe alım sürecine tam olarak entegre edilmiş kapsamlı bir insan hakları eğitim programı sağlayın. • Etkilenen gruplar da dahil olmak üzere çeşitli paydaşlarla kuruluşun insan hakları sorunlarını ele alma yaklaşımı konusunda yapıcı diyalogu teşvik etmeyi amaçlayan bir katılım stratejisi oluşturun ve uygulayın.
--	---	---	--

		<p>olan paydaşlar üzerinde etkiyi kullanarak insan hakları risklerini belirleyin ve yönetin.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kuruluşun dahil olduğu insan hakları risklerini ve bunların nasıl ele alındığını takip edin, raporlayın ve iletişim kurun; hesap verebilirliği sağlamak ve hatalardan ders çıkarmak için önlemlerin etkinliğini göz önünde bulundurun. • Kuruluşun insan hakları politikası ve ilgili yönetmeliklerinin ihlal edilmesi durumunda gizli ve kolay erişilebilir bir dahili raporlama mekanizması kurun. • İnsan hakları ihlallerinin giderilmesine yönelik çarelere erişimin sağlanması . • Kuruluşla bağlantılı insan hakları riskleri ve bunları ele almak için alınan önlemler konusunda farkındalığı artırmak amacıyla	
--	--	--	--

		personel, yönetim kurulu üyeleri ve gönüllülere yönelik bir eğitim kursu sunun.	
--	--	---	--